

Voorwoord

Beste leden,

De dagen beginnen al flink te korten... Helemaal nu we de wintertijd weer hebben. De bomen en heesters hebben prachtige herfsttinten en de late bloeiers fleuren de tuinen nog wat op.

De eerste lezing over bloembollen hebben we al weer gehad en er volgen nog vele leuke interessante lezingen en activiteiten.

Achter de schermen wordt er hard gewerkt aan een Instagram account door Eline, Fokke en Janna. Daar zijn we heel blij mee. Ook onze dank aan alle andere leden die op welke manier dan ook zich inzetten voor onze vereniging.

Wij wensen iedereen een goed najaar en alvast fijne feestdagen. Graag tot ziens op de komende bijeenkomsten.

Een groene groet,

Het bestuur

Agenda activiteiten NO-Friesland

- * 18 november "Op de fiets door deel zuidelijk Afrika", lezing door J.W. Lagerweij.
Let op! Inloop 13.30, start lezing 13.45 uur, eindtijd: ± 15.30 uur
- * 16 december "Tuinjaar rond", lezing door Fokke Zijlstra. Aansluitend kerstborrel.
Let op! Inloop 13.30, start lezing 13.45 uur, eindtijd: ± 15.30 uur
- * 10 februari Algemene ledenvergadering. Aansluitend lezing "Zonder bloembollen geen lente, Planet-proof en Bio-bollen" door Joop Huner
- * 31 maart "Demonstratie plantenvermeerdering" door Brian Kabbes
- * Maart-april Excursie
- * 12 april Plantjeruil
- * 21 april Workshop Hanging basket
- * Mei-juni Excursie
- * Zomer 2025 Fryslân iepenet syn tunen 2025/ Open Tuinen NO-Fryslân 2025

Programma lezingen

Onderwerp: "Op de fiets door een deel van Zuidelijk Afrika" door Jan Willem Lagerweij.
Wanneer: Maandag 18 november 2024
Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wâlterswâld
Aanvang: **Let op!** Inloop 13.30, start lezing 13.45 uur, eindtijd: ± 15.30 uur
Entree: Entree is €3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.
 Tevens vindt daar een verloting plaats. De loten zijn bij binnenkomst verkrijgbaar.

Op de fiets door een deel van Zuidelijk Afrika

Mensen die er al eens geweest zijn roemen over de grote diversiteit aan landschappen en de overweldigende natuur van de landen in deze regio. Zuid-Afrika bijvoorbeeld wordt niet voor niets 'de wereld in één land' genoemd. Je vindt er safarigebieden, bergen, moerassen, bossen, uitgestrekte vlaktes en woestijnen. En vele honderden kilometers kustlijn. Vier keer heeft Jan Willem tot nu toe dit deel van Afrika bezocht. De eerste keer maakte hij – op dat moment voor mij nog in het analoge tijdperk van de fotografie – in

groepsverband een fietstocht van Kaapstad naar Port Elisabeth aan de Indische Oceaan. Zes jaar later bezoek ik Kaapstad opnieuw, deze keer samen met mijn vrouw. Het is een levendige stad die door de lezers van de Britse krant The Telegraph al meerdere keren is uitgeroepen tot de beste stad van de wereld. Bekende highlights zijn onder meer uitgaanscentrum V&A Waterfront, de schilderachtige multiculturele moslimwijk Bo-Kaap, de markante Signal Hill, de beroemde Tafelberg en de schitterende botanische tuin Kirstenbosch. En buiten de stad onder meer Robben Island – waar Nelson Mandela enkele tientallen jaren gevangen heeft gezeten –, het beroemde wijngebied rond Stellenbosch en op het Kaapse schiereiland: een langgerekt gebied met mooie dorpen, bergen, geurend fynbos, prachtige stranden – waarvan sommige met pinguïns – en de bij vroegere scheepvaardende beruchte Kaap de Goede Hoop. Een bijzondere ervaring vormt ons bezoek aan West Coast National Park aan de kust van de Atlantische Oceaan. Het is onder meer een leefgebied voor veel soorten wilde dieren. Wij zijn er in de Zuid-Afrikaanse lente, dus staan de velden er vol wilde bloemen in de mooiste kleuren. Een waar paradijs voor de echte natuurliefhebber!

Weer enkele jaren later bezoek ik samen met enkele enthousiaste fietsers het noordwesten van Zuid-Afrika en de Kalahari woestijn in het zuiden van Namibië. Recente regens hebben er in Namaqualand voor gezorgd dat de dorre, stoffige vlakte van deze semi-woestijn op dat moment als bij toverslag is veranderd in een waar kleurenpalet van bloeiende bloemen. Ook komen er vele soorten vogels en dieren voor. Verder naar het noorden ligt op de grens van Zuid-Afrika en Namibië het Ai Ais Richtersveld Transfrontier Park. Dit internationale park is een van de belangrijkste gebieden van natuurlijke rijkdom van Zuidelijk Afrika en de wereld!

Enmaals in Namibië fietsen we langs de Fish River Canyon of Visrivierkloof, de op een na langste canyon ter wereld. De laatste dagen van onze tocht brengen wij door in de Kalahari woestijn met zijn enorme diversiteit aan landschappen en kleuren. Kenmerkend is er het fijne rode zand dat werkelijk overal in en tussen gaat zitten. We zien allerlei wilde dieren. Een deel van dit laatste traject moeten we zelfs in auto's afleggen omdat we er niet mogen fietsen vanwege de leeuwen die in dit natuurpark leven.

Het afgelopen jaar begin ik mijn meest recente tocht samen met een internationale groep fietsers bij de Victoria Falls op de grens van Zimbabwe en Zambia. Via Botswana en over de Caprivistrip fietsen we aansluitend Namibië in, waar we vervolgens veel highlights bezoeken. Omdat er vanwege corona nog weinig toeristen zijn zien we in Etosha National Park misschien wel extra veel wild. Het lijkt soms of we naar een natuurfilm zitten te kijken. Via de hoofdstad Windhoek rijden we door het binnenland eerst naar de kustplaats Swakopmund en vervolgen daarna onze weg naar het paradijselijke zuiden. Dit deel van Namibië kenmerkt zich vooral door uitgestrekte vlakten die begroeid zijn met geelgroene grassen en Afrikaanse bomen. Deze orangerood glooiende Kalahari is een semiwoestijn waardoor er veel bijzondere dieren voorkomen. De Namib is een van oudste woestijnen in de wereld, maar is zeker niet saai. De Sossus- en Deadvlei geldt als een van de natuurwonderen en vormt voor mij een van de hoogtepunten van deze meest recente fietstocht.

Graag vertel ik u meer over mijn ervaringen in Zuidelijk Afrika en laat ik u daarvan op foto's een aantal impressies zien.

Onderwerp: 'Tuinjaar Rond' door Fokke Zijlstra.

Wanneer: Maandag 16 december 2024

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wâlterswâld.

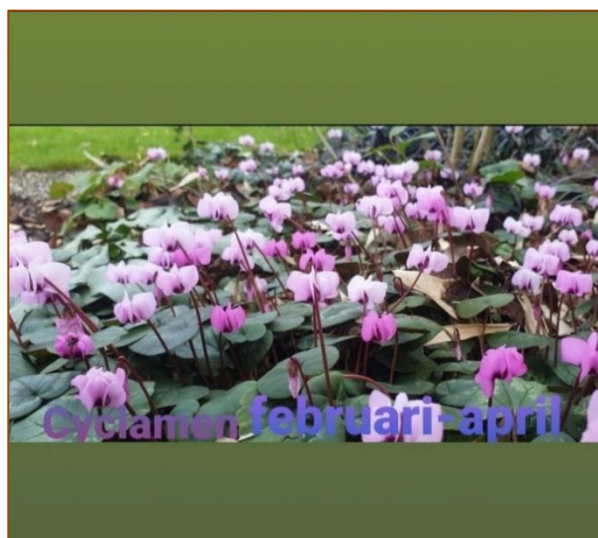
Aanvang: **Let op!** Inloop 13.30, start lezing 13.45 uur, eindtijd: ± 15.30 uur
 Aansluitend de kerstborrel

Entree: Entree is €3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.
 Tevens vindt daar een verloting plaats. De loten zijn bij binnenkomst verkrijgbaar.

Tuinjaar Rond

Fokke Zijlstra (bloembinder van beroep en fervent tuinier) heeft deze middag een thuiswedstrijd bij onze eigen afdeling van Groei&Bloei NO-Friesland.

Als natuur- en tuinliefhebber laat hij aan de hand van zijn foto's zien dat een tuin jaarrond iets te bieden heeft. Fokke timmert aardig aan de weg op de sociale media, m.n. op Facebook en Instagram. Zijn doel met het tonen van foto's is het 'delen van schoonheid'. Als je er oog voor hebt valt er elk seizoen iets moois te beleven en vast te leggen. Kom naar deze speciale presentatie en ervaar de rijkdom en schoonheid in de natuur!!

Fryslân iepenet syn tunen 2025/ Open Tuinen NO-Fryslân 2025

Doe mee met Fryslân iepenet syn Tunen 2025!

Ben jij een trotse tuinbezitter en lid van Groei & Bloei afdeling NO-Fryslân? Deel jouw groene paradijs met andere tuinliefhebbers tijdens het komende open tuinen seizoen! Of je tuin nu groot is of klein, elke tuin heeft zijn eigen charme en is welkom.

Waarom meedoen?

Inspireer anderen: Laat bezoekers genieten van jouw unieke tuinontwerp en plantenkeuzes

Leer en deel: Wissel tips en ervaringen uit met andere tuinliefhebbers

Gezelligheid: Ontmoet nieuwe mensen en maak deel uit van een gezellige gemeenschap

Hoe meld je je aan?

Stuur een e-mail naar info@nofriesland.groei.nl met je naam, adres en een korte beschrijving van je tuin. Marga Hoekman neemt contact met je op voor verdere informatie en vragen.

Doe mee en maak van Fryslân iepenet syn Tunen 2024 een bloeiend succes!

Bloemschikken

GROEI & BLOEI
KERSTBLOEMSCHIKDEMONSTRATIE
door
HANNEKE FRANKEMA

ZATERDAG 30 november
IN MFC DE WIER, DE TELLÉ 21 URETERP
AANVANG: 14.00 UUR zaal open vanaf 13.00 uur.
Entree € 5,- voor leden van Groei en Bloei
€ 7,50,- voor niet-leden.
de bloemstukken worden verloot.
Info: Groei en Bloei afd. Drachten
E-mail: info@drachten.groei.nl

Beste mensen,

Hiernaast vind je de aankondiging voor de Bloemschikdemonstratie van de bekende Hanneke Frankema op zaterdag 30 november in Ureterp, in het MFC De Wier, De Telle 21.

Deze bloemschikdemonstratie staat in het teken van Kerst.

Aanvang 14.00 uur; zaal open om 13.00 uur.

De gemaakte bloemstukken worden verloot.
Toegang Leden €5, niet leden €7,50.

Info: Groei en Bloei afdeling Drachten.
E-mail: info@drachten.groei.nl

Tuinen struinen 2025, excursies

Samen een dagje tuinen en kwekerijen bezoeken

Voor elk seizoen zoeken we drie dagexcursies met mooie tuinen en kwekerijen uit die zeer de moeite waard zijn om te bezoeken. Ook voor volgend jaar gaan we weer drie excursies organiseren. In het volgende nummer vind je hierover meer informatie.

Het is de bedoeling om met een aantal auto's samen een dag op stap te gaan. Afhankelijk van de situatie bezoeken we 2 en/of 3 tuinen/kwekerijen. Het liefst in combinatie met een ontvangst of rondleiding of eenvoudige lunch. Bij voldoende belangstelling gaan deze excursies door.

De excursiecommissie,
Yda van der Wal en Tineke Adema- Speelman

Wist u dat...

Heeft u een nieuw emailadres? Wilt u dit dan doorgeven aan Romke Sibma van de ledenadministratie. Email: r.sibma2@knid.nl? Alvast bedankt!

Workshops

De workshop Hanging basket wordt gehouden op maandag 21 april (ipv 28 april). Wil je dit alvast noteren in je agenda?

Website en Social media

Op onze website staan al onze activiteiten en nieuwtjes! <https://nofriesland.groei.nl>
Mocht u foto's of andere zaken op de website willen plaatsen dan kunt u contact opnemen met Johan Deinum: johandenum@gmail.com

Willie Wienia heeft een nieuwe Facebookpagina aangemaakt voor onze vereniging. Heb je al een kijkje genomen? Wil je hier ook iets plaatsen? Neem dan contact op met Willie Wienia: wwienia@live.nl

Bestuurssamenstelling en Activiteiten

Bestuur:

Functie	Naam	
Voorzitter	Marijke Broekema	marijkebroekema@hotmail.com
Secretaris	Romkje de Hoop	info@nofriesland.groei.nl
Penningmeester	Johan Deinum	johandeinum@gmail.com
Algemeen lid	Yda van der Wal	0519-561690
Algemeen lid	Willie Wienia	wwienia@live.nl

Taken:

Functie	Naam	
Ledenadministratie	Romke Sibma	r.sibma2@knid.nl
Redactie	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Website	Johan Deinum	johandeinum@gmail.com
Social media	Willie Wienia	wwienia@live.nl
Notulist vergaderingen	Tineke van der Woude	t.vanderwoude88@gmail.com

Activiteiten

Activiteiten	Naam	
Open tuinen	Marga Hoekman	M.hoekmanvanes@gmail.com
Workshops	Romkje de hoop	dehoop@romkje.frl
Excursies	Yda van der Wal	0519-561690
	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Bloemschikken	vacant	
Tuinliefhebbersclubje	Iepie de Jong	janeniepie@knid.nl
Plantenruilmarkt	Yda van der Wal	0519-561690
Lezingen	Fokke Zijlstra	fokkeztuinprojecten@gmail.com
	Marga Hoekman	M.hoekmanvanes@gmail.com